

Štev. 1. Leto 8.
Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice) kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Na pragu leta 1933.

Končali smo leto 1932, leto mnogih razočaranj, upov, senzacij, istočasno pa leto, najrazličnejših kriz. Nikoli preje ni bila brezposelnost tako velika, nikoli preje ni bil produkcijski proces tako zelo okrnjen kakor v preteklem letu. Gospodarska kriza, ki je poleti leta 1929 izbruhnila v Ameriških zedinjenih državah in je tekom leta 1930 zavzela tudi vse evropske države, je v preteklem letu divjala še hujše kot preje. V tem letu se je razvila v krizo kapitalizma kot produkcijskega sistema.

Današnje krize ne bi mogli računati med najtežje, ki jih je kdaj poznal kapitalizem, če ne bi bila tesno zvezana s temeljitimi spremembami v svetovnem gospodarstvu, ki so se v preteklih dveh letih izvršile. Nadvlada Londona na mednarodnem gospodarskem in kreditnem trgu je bila zlomljena; takozvana valuta na zlati podlagi, ki je v gotovem smislu glavni znak stabilnosti kapitalizma, je bila v različnih velikih državah opuščena in tekom zadnjih dveh let je nastopil v nič manj kot 39 državah padec denarne vrednosti.

Razna mednarodna vprašanja so razburjala diplomate evropskih in izvenevropskih držav. Naj omenimo le vprašanje reparacij, vojnih dolgov, razorožitve, nove vojne nevarnosti itd.

V gospodarskem oziru so se vse države obdele z visokimi carinskimi zidovi in deviznimi predpisi, a preteklo leto so posegle po carinski zaščiti kot po edinem izhodu celo one države, ki so deset in desetletja zastopale stališče svobodne trgovine.

Povsod so se izvajale vedno večje redukcije plač in kupna moč delovnih mas je danes zmanjšana na ono najnižjo točko, kjer ni za na nadprodukciji in zmanjšanju konsuma težko bolni kapitalizem nikakega izgleda več na skorajšnje ozdravljenje.

Temu gospodarskemu razsulu pa sledi enako hitro tudi politični razkroj v marsikaterih državah. Nikoli preje se ni izdajalo tako blazno visokih vsot za oboroževanje (v času, ko stalno zborujejo razorožitvene konference, katerim v zasmeh pa divja na daljnem vzhodu nov vojni požar, ki grozi zavzeti še večje oblike). Nikoli se ni tako slepomišlilo z razorožitvenimi konferencami, na katerih so poklicni diplomati in visoki vojaški funkcionarji znali spraviti iz dnevnega reda vsak predlog, ki je le nekoliko resno stremel za razorožitvijo.

Parlamenti posameznih držav rešujejo skoraj istočasno gospodarsko krizo z redukcijami budžetov na konto osebja, istočasno pa predvidevajo milijarde za neproduktivne namene.

Najrazličnejši sloji v posameznih državah so izgubili zaupanje v samega sebe, pri raznih volitvah se selijo iz tabora v tabor in so dovzetni za najbolj fantastične načrte in za to ni čuda, da se je širil fašizem v raznih državah pod različnimi krinkami ter se pripravljaj na odločilen udarec zlasti v srednji Evropi. Demokracija in parlamentarizem sta v marsikateri državi le še na papirju. Zlasti se je bil težak boj v Nemčiji, kjer je nemški fašizem v prvi polovici preteklega leta dosegel vrhunec svoje moči, a leto 1932 je dejansko že zaključil s moralnim finančnim in političnim deficitom ter je sigurno na potu nazadovanja in razkroja. Pripomogel pa je nemški fašizem s svojimi nastopi do uspehov veleposestnikom in trustovskim magnatom, ki so tako prišli poceni na vlado in pripravljajo teren za restavratorstvo monarhističnega režima ter bo moral nemški delavec bojevati odločen boj, da to namero prepreči...

Kaj nam bo prineslo leto 1933 na gospodarskem in političnem polju? Ali moremo pričakovati zboljšanja, rešitve, ali celo temeljitega preobrata?

Že lansko leto smo tiho upali, da bo leto 1932 leto preokreta, v katerem bo gospodarska kriza dosegla svoj vrhunec ter bo nastopil težko zaželjen preobrat. Danes lahko ugotovimo, da se naše upanje še ni uresničilo ter smo sedaj le še bolj prepričani, da se gospodarska obnova ne more izvršiti več »normalnim« potom, ker to vedno bolj ovira kljub najrazličnejšim »prijateljskim« in ne vemo še kakim dogovorom vedno večje nezaupanje nad posameznimi državami.

Smatramo leto 1933 za odločilno leto, ker se bo moralo v tem letu pokazati ali bo znalo delavstvo vzeti bodočnost v svoje roke in samo odločiti o svoji usodi, ali pa bo od kapitalizma gospodarsko in politično še bolj zasujeno. Bolj kot kdaj preje mora danes delavstvo uvideti, da ne sme pričakovati prekrizanih rok padca kapitalizma na podlagi sedanjega razvoja kapitalističnega gospodarstva, ki se je pokazalo sicer popolnoma nesposobno za nadaljni obstoj.

Kapitalizem ne bo ugonobil samega sebe z nedoslednostmi in nasprotstvi svojega lastnega sistema, če bo proletarijat potrpežljivo prenašal vse posledice gospodarske krize in pozabil vzeti svojo usodo sam v svoje roke. Vara se, kdor misli, da se bo prehod od kapitalizma k socializmu izvršil mehanično.

Diference iz leta 1923.

Za božične praznike je bilo izplačanih prvih 10% diferenc delavcem. Kdaj bodo izplačani prihodnji obroki, ni uprava izdala nikakega obvestila. Da zadeva ne bo zaspala, bo poskrbel tudi savez s tem, da bo pri vseh merodajnih instancah urgiral čimprejše nakazilo še preostalega zneska.

V zadevi izplačila diference pa teče tudi tožba pri rednem sodišču ter je razpisana prihodnja razprava pri Okrajnem sodišču v Ljubljani za dne 19. januarja 1933 ob pol 11. uri dopolne. O izidu te razprave bomo obvestili vse člane v prihodnjem »Železničarju«.

Pri izplačilu diference pa niso dobili diference nakazane vsi oni, ki so tedaj (t. j. v letu 1923) čakali na nastavitve in se jih je kasneje označilo za pisarniške pomožne moči, dasi niso biti nastavljeni ne leta 1924 in tudi ne 1925, marveč nekateri šele leta 1927. Vsi ti so prejeli ves ta čas do nastavitve plačo kot delavci, prejeli so preje dnevnino po začasnem pravilniku iz leta 1920 in nato urno plačo, kakor vsi ostali, ki so sedaj dobili diferenco izplačano. Nekateri prizadeti so vložili

Koliko časa naj še čaka vdova Rap?

Vsem železničarjem je še dobro v spominu usoda pok. s. Rapa, ki je kot žrtev denunciacije izgubil službo, dasi se je pri dveh disciplinskih obravnavah izkazala njegova popolna nedolžnost ter ga je ljubljansko disciplinsko sodišče oprostilo vsake disciplinske odgovornosti. Kljub vsem dokazom in oprostitvam pri ljubljanskem disciplinskem sodišču pa je moral, iti mož po nad 20-letni vestni službi, v kateri je bil vedno zelo dobro ocenjen, na cesto in grozna usoda ga je preganjala še dalje, dokler ni dobila njegova žena razsodbo Državnega sveta, ki je odredil, da bo zamogla žena dobiti penzijo šele po njegovi smrti. Dne 7. julija 1932 je nesrečno

Ali se delavstvo zadosti zaveda svoje naloge? Ali ne grozi nevarnost, da ne izvrši zgodovinsko prisojene mu naloge, če se vda misli, da je danes v najtežji krizi kapitalizma edina naloga delavstva, braniti se proti poslabšanju sedanjega položaja in delavskih pogojev?

Smatramo za svojo dolžnost opozoriti vse delavstvo, da danes ni čas, da bi držali križem roke češ da smo slabi in politično ne predstavljamo važnega faktorja; danes ni čas, da bi si slikali zlate gradove, ki jih bomo dosegli potem razrednega boja tedaj, ko se bo kapitalizem zopet opomogel. Največji sovražniki delavstva so oni, ki prepovedujejo vsakemu, kdor jih hoče poslušati, da so danes težki časi, da je vse gospodarstvo v nevarnosti, da danes podjetnik ne more dati, ker sam nima in da moramo počakati, da se opomore in potem bomo od njega zahtevali, da nam da v dvojni meri za to, ker smo sedaj potrpežljivi!

Nasprotno se mora danes delavstvo zavedati, da se kapitalizem z obupnimi silami brani pred poginom, da poižkuša vse, da se zopet vzdigne in utrdi in nepopravljiva napaka delavstva bi bila, če bi hotelo v tem boju predstavljati nezainteresiranega gledalca, mesto da aktivno poseže v ta boj in ga čim prej odloči v svojo korist.

Zato želimo, da bi v letu 1933 delavstvo čim tesneje strnilo svoje vrste, se otreslo vseh farizejev in lažničiteljev, ki ga slepe in tolažijo s potrpljenjem na boljše bodočnost, ter da bi se zavedalo zgodovinske naloge in vzelo svojo usodo v svoje roke!

kojnemu s. Rapu, ki naj končno javno dokaže Rapovo popolno nedolžnost in privede denuncijante zasluženi kazni.

Vdova Rap je po smrti moža zaprosila za obnovo postopanja in 10. septembra je bila obveščena, da se bo uvedlo ponovno postopanje, a od tedaj je preteklo že nad 4 mesece, in to postopanje tudi še ni zaključeno.

Čas je že, da se končno javno reši vprašanje nakazila pokojnine vdovi Rap in tako vsaj nekoliko oblaži težek položaj, v katerem se ta težko preizkušena družina nahaja. Zato apeliramo na vse merodajne faktorje, da takoj odrede nakazilo pokojnine vdovi Rap.

»Svoboda« v Ljubljani prireja delavsko šolo,

ki se vrši vsak petek zvečer v dvorani Delavske zbornice. Na najpoljudnejši način se obravnavajo sledeči predmeti:

1. Dialektični materializem, znanstvena osnova modernega socializma (predava s. A. Cerkvenik).
2. Svobodno kapitalistično gospodarstvo (predava s. St. Likar).
3. Državoznanstvo (predava s. dr. C. Jelenc).
4. Razvoj in sistem delavskega gibanja (predava s. C. Štukelj).
5. Gibanje strokovnih organizacij, delovno pravo, socialna zakonodaja in podobno (predava s. Iv. Mlinar).
6. Upravno delo v organizaciji — spisje, vodenje knjig itd. (predava s. J. Berdajs ml.).

Namen šole je torej, seznaniti slušatelje z osnovnimi problemi marksizma, dejanskim razvojem modernega delavskega gibanja vsega sveta, kakor tudi s konkretnim socialnim položajem in zahtevami delavstva v Jugoslaviji.

Pouk je brezplačen ter poziva podpisani savez vse ljubljansko članstvo, da se te strokovne šole sigurno udeležuje.

Ujedinjeni savez železničarjev.

Dužnost svakoga člana Saveza je, da pridobi bar jednoga novoga člana!

Okrožnica glede dopustov.

Novi gospod generalni direktor Ilič je izdal pred božičem za božično darilo železničarjem novo okrožnico pod števil. G. D. br. 109.581, ki se glasi:

»Glede podeljevanja dopusta na račun rednega letnega dopusta odrejam, da se mora osebe, ki hoče porabiti letni dopust v več kot dveh letih, zaprositi za odobritev dopusta s kolkovano prošnjo.«

Direkcija je o tem obvestila službene edinice dne 24. decembra z okrožnico števil. 33.104/I-32.

Opozarjamo le na določbo § 105 zakona, ki se glasi:

»Uslužbenci drž. prometnih ustanov so oproščeni plačevanja dekretnih in vseh ostalih taks za vloge in zahteve, ki se nanašajo na osebne ali rodbinske pravice po tem zakonu.«

Redni letni dopust je osebna pravica vsakega uslužbenca po določbah § 87 zakona o drž. prometnem osebju in spada tako pod določbo § 105 in se nikakor ne more za prošnje za dopust zahtevati najmanjše kolkovine.

Prepričani smo, da bo ministrstvo saobračaja gornjo okrožnico g. generalnega direktorja še pravočasno raz-

no preminul obupani s. Rap ter zapustil nepreskrbljeno ženo z dvema nepreskrbljenima otrokoma.

Vdova Rap je takoj 8. julija 1932 zaprosila pri ljubljanski železniški direkciji za odmero pripadajoče ji rodbinske pokojnine in od tedaj je preteklo že nad pol leta in vdova zamažena čaka na rešitev, prepuščena v zimi z otroci vred najhujšemu pomanjkanju.

Rešenje o odmeri penzije dobe upokojenci navadno že tekom enega meseca, samo Rapov slučaj ne more najti rešitve.

Rešitve čaka pa še druga zadeva: Obnova disciplinskega postopanja v zadevi podlih denunciacij proti sedaj po-

veljavilo, predno bo vložena pritožba na Državni svet od prvega železničarja, od katerega bi se zahtevala kolkovina.

Naš savez je tozadevno vložil motivirano predstavko na Ministrstvo s obračaja ter bo en član saveza že tekom prihodnjega tedna prosil tretjič za dopust, da bo mogel v slučaju, če se bo zahtevala od njega kolkovina, vložiti na Državni svet tožbo.

Iz sekcij.

IZ SEKCIJE PROGOVNEGA DELAVSTVA.

Izmed vseh kategorij železničarjev so zadnja leta progovni delavci vedno bolj izkoriščani. Brezplačni dopusti, o katerih se je pred par leti pri nas samo govorilo, se danes izvajajo v največji meri. Pri velikih odtegljajih za delavski penzijski fond, za bolniško blagajno in celo še za davke ne preostane progovnemu delavcu, ki dela komaj 16 dni mesečno, niti dinarja za obleko, kurjavo, šolanje otrok, saj zasluženi znesek ne zadostuje niti za poravnano dolga za živila.

Tako se pri progovnih delavcih položaj iz dneva v dan le še poslabšuje in brezplačni dopust povečava in nikdo od merodajnih ne vpraša, kako naj ta progovni delavec, ki nima drugega premoženja kakor kopico otrok, te otroke preživlja.

Koliko starih pragov se je že razdelilo, dobilo jih je celo nastavljeno osebje, baje tudi načelniki, le progovni delavci sedaj v hudi zimi zaman čakajo na podelitev starih pragov. Če si kdo ni mogel nabaviti premoga, je to gotovo progovni delavec in prva dolžnost merodajnih bi bila, da začno deliti stare prage pri najpotrebnejših.

O podelitvi plačanih dopustov pri progovnih delavcih se ne splača več govoriti, ker če prosi za dopust — ga dobiš brezplačno kolikor hočeš, o onem dopustu, ki pa ga predpisuje delavski pravilnik, pri progovnih delavcih ni niti govora.

Pri teh razmerah pa se še vedno smatra, da je progovni delavec fizično najodpornější med železničarji, kar se lepo vidi pri straženju proge in mostov. Noč za nočjo mora progovni delavec stati po 12 ur na straži — brez kožuha —, med tem ko je celo vojaška oblast že davno ugotovila, da zamore vojak stražiti skupno le dve uri.

Oni progovni delavec, ki mora vršiti službo pomožnega čuvaja, vrši seveda isto službo kakor nastavljeni progovni čuvaj, samo za daleko nižjo plačo par dinarjev na uro, izpostavljen je istemu mrazu, vršiti mora enako obhod proge, a ne dobi kožuha.

Našteli bi lahko še polno primerov, iz katerih bi se razvidelo, da je progovno delavstvo res najslabša kategorija, ki pride pri vsakem poslabšanju prva na vrsto, če pa gre za kako zboljšanje, se navadno na progovne delavce pozabi.

Če bomo hoteli progovni delavci enkrat zaustaviti vedno nove redukcije, potem bomo morali preje strniti naše vrste, zavedati bi se morali, da hočemo živeti tudi mi človeka dostojno življenje, da hočemo tudi mi preskrbo za starost, da hočemo tudi mi zasigurati vsaj skromno eksistenco našim otrokom! Prvi korak k zaustavitvi redukcij pa je edino: vstop v organizacijo in potom organizacije borba za boljšo bodočnost! Par dinarjev, ki jih naj damo za organizacijo, nas ne bo rešilo lakote in bede. Marsikdo sedaj uvidi, kako napačno je računat pred dobrim letom, ko je zaupniku saveza, ki ga je hotel organizirati, odgovoril, da je 12 dinarjev za članarino preveč, da tega zneska ne more odtegniti svoji družini in da se vsled tega ne more organizirati. Ta delavec je imel tedaj 4 Din na uro in je delal vse dni v mesecu. Prišla je redukcija 10% plače in ta delavec je moral dati mesečno 80 Din, to je šestkrat več na mesec kakor je znašala članarina! In prišli so brezplačni dopusti po pet dni na mesec in ta delavec je k gornjim 80 Din dal novih 140 Din ali 12krat več, kakor znaša članarina za savez. Vprašamo tega delavca sedaj, kaj je ukrenil proti tem velikan-

skim odtegljajem, ki presegaajo mesečno članarino 20krat in tudi več?

Apeliramo na progovno delavstvo, da spregleda pravočasno, čeprav sedaj že v 12. uri, in krene na pot v organizacijo, doprinese danes, čeprav z najtežjimi žrtvami, organizacijski prispevek za borbo za boljšo bodočnost, ker le na ta način bo moglo ramo ob rami z ostalimi železničarji znižati redukcije in si polagoma zopet osigurati osemurni delavnik za vse delovne dni v mesecu.

SEKCIJA POSTAJNEGA OSOBYA.

Odgovor direkcije.

Na podlagi zaključkov konference postajnega osebja je Savez vložil na Direkcijo državnih železnic v Ljubljani daljšo predstavko že začetkom oktobra 1932 v zadevi izplačevanja nočnih doklad, čiščenja kretnic po kretniškem osebju, ureditve službe postajnega osebja, podeljevanja dopusta ter še v več drugih zadevah ter je prejel koncem decembra 1932 od Direkcije pod številko 30593-II odgovor sledeče vsebine:

Ujedinjeni Savez železničarjev kraljevine Jugoslavije, Centrala, Ljubljana.

V odgovor na Vaš dopis od 11. okt. t. l. Vam sporočam:

K točki 1.: Izplačevanje doklad.

Ukrenjeno je vse, da se bo v bodoče dodatek za nočno službo vedno v redu izplačeval. Za nazaj je pa stvar že urejena.

K točki 2.: Čiščenje kretnic po kretniškem osebju.

Radi neobhodno potrebne štednje in da se številno osebja na stanicah prilagodi zmanjšanemu prometu, je bila izdana naredba številka 13 dne 5. III. 1932, ki med drugim odreja tudi to, da se za čiščenje kretnic in medtirja ne smejo določati posebni uslužbenci. V smislu te naredbe je bila potrebna zlasti v večjih stanicah preureditev kretniške službe. Ker se mora vršiti to delo v vlakovnih pavzah in ko ni premika, sicer pa pred nastopom ali po končani razporedni službi, sigurnost prometa in premika ne pride v poštev.

V stanici Tezno blokar ne odpravlja vlakov, pač pa uporablja v poedinih izrednih slučajih (morda dvakrat mesečno) prometnik kretnika za posredovanje pri odpravi vl. C 42. Blokar bločnice 5 prižiga in ugasuje Sgl. B in Ps A (stanice Maribor gl. kol.) zakar potrebuje povprečno 15 min. časa, ki ga prav lahko dobi v vlakovnih pavzah. Enako lahko izvršita blokarja blokarne 4 in 5 čiščenje kretnic sama, ker imata vsak le po 7 kretnic dodeljenih za čiščenje in prižiganje odn. ugaševanje.

K točki 3.: Ureditve službe postajnega osebja tako, da bo odgovarjala osemurniku.

Pri določevanju mesečnih odmorov se postopa v smislu naredbe o določitvi delovnega časa za nastavljeno železniško osebje (Sl. 1. 30 od 24. VII. 1920) ter upošteva faktično zaposlitev uslužbencev v posameznih vrstah službe. Slednja ugotovitev je merodajna tudi za določitev službenih razporedov.

V stanici Zidanost bodo deloma spremenjeni službeni razporedi za kretniško službo, čim bo aktivirana varnostna naprava na vzhodnem koncu stanice.

V stanici Maribor kor. kol. sta svetilničarjema po 24/24 službenem razporedu priznana mesečna dva odmora.

K točki 4.: Podelitev kožuhov.

Lampistom, vozopiscem, nakladnikom in premikalnim nadziraltem kožuh po pravilniku ne pritičejo in vsled tega direkcija na stvari ne more ničesar spremeniti.

K točki 5.: Redno podeljevanje dopusta.

Za kritje odsotnosti je normirana 10% rezerva. Iz te rezerve je možno kriti vse odsotnosti — bolezni in dopuste. Treba je pač dopuste razdeliti sorazmerno na celo leto. Tako je bilo v marcu t. l. izrabljeno pri nastavljenem osebju le 2700 dni odmora, avgusta t. l. pa 5500 dni.

K točki 6.: Ureditve razmer na postaji Zalog.

Vprašanje kilometraže in nočnih doklad za stanico Zalog je rešeno v tem

smislu, da dobivajo kretniki doklado za nočno delo v smislu čl. 95. Pravilnika sporednih prinaldnosti (po sedanjem principu znašajo nočne doklade več kakor kilometrina).

Faktična zaposlitev kretnikov pri sedanjem prometu tudi v razporedu 18/30 na dveh kretniških postojankah (»harfi« in »drči«) ni tolika, da bi pritikal mesečni odmori. Enaki prošnji kretnikov, ki je bila predložena dne 4. VIII. t. l., tudi ni bilo ugodeno, ker bi kretničarji po obsegu posla morali vršiti službo v razporedu 24/24.

Isto velja tudi za vozopisce glede odmorov.

K točki 7.: Premik v Maribor kor. kolodvor.

Slična vloga prem. osebja stanice Maribor kor. kol., ki je bila predložena dne 2. IX. t. l., je bila z ozirom na faktično zaposlitev osebja odbita s posebnim poudarkom, ker ne vrši osebje nočne službe in je dnevno zaposleno osem ur tako, da je prosto dopoldne ali popoldne in ima vrhu tega še vsako drugo nedeljo službe prost dan.

K točki 8.: Dežni plašč.

Absolutno ni izgleda, da bi v sedanjih dobi splošne štednje direkcija uspela s predlogom za nabavo dežnih plaščev.

K točki 9.: Ureditve utice na sredini Ljubljana gl. kol.

Dokler niso utice preurejene, se mize in umivalniki, brisače in milo ne morejo dostaviti.

Izmenjava odnosno naprava nove zidane utice premikačev in kretnika v km 431.5 v postaji Ljubljana gl. kol. je bila predvidena že lansko leto in so bili že pripravljeni tozadevni načrti. Do izvršitve tega dela pa ni prišlo radi pomanjkanja kreditov. Zadeva se bo skušala urediti v novem budžetnem letu.

Direktor ing. Klodič.

Objavljamo ta odgovor na znanje vsemu prizadetemu osebju.

SESTANEK POSTAJNEGA OSOBYA.

Vse kretniško, premikalno, skladiščno nastavljeno osebje, vozopisce, lampiste in telegrafiste obveščamo, da se vrši sestanek postajnega osebja v Ljubljani v predavalnici Delavske zbornice v nedeljo, dne 22. januarja ob 10. uri dopoldne. Pozivamo tudi zastopnike postajnega osebja in zunanjih postaj, da se tega sestanka sigurno udeleže.

Sekcija postajnega osebja USŽJ.

SEKCIJA VLAKOSPREMNEGA OSOBYA.

Konferenca vlakospremnega osebja.

Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije sklicuje za ponedeljek, dne 16. januarja 1933 ob 9. uri dopoldne v prostorih restavracije Mozer v Zidanem mostu

konferenco vlakospremnega osebja,

na kateri se bo razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo vlakospremnega osebja državnih železnic. Zlasti se bo razpravljalo o:

delovnem času vlakosprem. osebja, vračunanju priprave in posprave v izven domicilnih postajah ter šole v turnus;

spremembi sistema kilometraže v sistem urnine;

vprašanju pravične ureditve službene obleke;

rangu vlakospremnega osebja; nerednostih pri garniturah in nerednostih v kašarnah;

načinu podeljevanja dopusta ter izvajanju redukcij pri vlakospremnem osebju.

Dolžnost službe prostih vlakospremnikov iz vseh domicilnih postaj je, da se te konference točno udeleže ter sodelujejo pri sestavi sklepov in predlogov za ureditev in izboljšanje položaja vlakospremnega osebja.

PREDLOGI ZA KONFERENCO VLAKOSPREMNEGA OSOBYA.

A. Sekcija vlakospremnikov v Ljubljani predlaga:

Šolske ure, priprava in posprava naj se štejejo v službo.

Mesto dosedanje kilometraže naj se uvede zaračunavanje urnine.

Kakor brze in osebne vlake naj tudi vse ostale vlake prevzame vlakospremno osebje že popolnoma urejene, pravilno spete z nataknenimi signali, ter naj bo dolžnost vlakospremnega osebja le kontrolirati, če je vlak v istini v vseh ozirih pravilno pripravljen za odhod, kakor je to že uvedeno v več drugih državah, kjer se ni uvedeno avtomatično spenjanje voz.

Podložne coklje za prage, ki imajo 15% (promile) vspona, naj se dajo v inventar postajam, kjer se prične in konča proga s tem vsponom, da jih vlakospremno osebje v teh postajah prevzame in oddaja in ne kakor sedaj, ko se mora za par kilometrov take proge voziti težke železne coklje iz domicilne postaje.

Ker je montaža plinske razsvetljave v službenih vozovih popolnoma ponesrečena, naj se ista preuredi tako, da bo imela vsaka miza svojo svetilko nameščeno primerno nad mizo.

Kurilne cevi naj imajo v inventarju pozimi vsi službeni vozovi pri vseh vlakih in ne samo pri osebnih in brzih, da si ne bo osebje kvarilo obleke s prenašanjem istih in ker mora že itak zlasti pri tovornih vlakih prenašati zadosti stvari.

Vsem brzim in potniškim vlakom naj se dodeli prtljažniki.

Napis lastne teže naj se pri osebnih vozovih poleg na glavnem nosilcu namestijo še na steni pod lastninsko številko, kar bo zelo olajšalo delo prizadetemu osebju.

Pri podeljevanju dopustov naj se ne nadleguje osebje od strani najrazličnejših predpostavljenih v vprašanji, v kake svrhe rabijo dopust.

Ako rabi Zagreb-Sava skupino, naj jo naroči iz Ljubljane gl. kol. in ne jemlje turnus skupin.

Obleka naj se podeljuje v naturi, kakor pri pošti, saj spadamo pod isto ministrstvo.

V postaji Zagreb-Sava naj se pusti turnus skupine za njihove redne turnus vlake in ne krajša postanka.

B. Sekcija vlakospremnikov v Pragerskem predlaga:

V turnus naj se vračuna po ena ura po prihodu in pred odhodom v izven domicilni postaji ter šola glasom še vedno veljavne odredbe št. 8334/I iz leta 1920 o določitvi delovnega časa za nastavljeno osebje.

Okrožnica, da se morajo taksirati prošnje za dopust, naj se razveljavi, ker je protivna odredbi § 105 zakona.

Glede ranga naj se upošteva dosedanj sistem in dodeljuje v turnus po položajih izpitih.

Kilometraža naj se spremeni v urnino in naj se tovornim sprevodnikom zaračuna po postavkah, določenih za nje in ne kot zaviračem.

Službena obleka naj se podeli v naturi.

C. Sekcija vlakospremnikov Brod na Savi predlaga:

Naj se ukrene vse, da se ukine sedanje turnuse, ki znašajo pri nas nad 38% službe in uvede turnus s 30% službe.

Preneha naj se z vedno redukcijo vlakospremnega osebja in osigura potreben kredit za nastavitve zaviračev.

Zagrebska direkcija naj preskrbi kožuhe za osebje v Brodu, ker brez kožuhov ni mogoče vršiti službe.

D. Sekcija vlakospremnikov iz Šibenika predlaga:

Neka se poduzme sve, da se ne produkuje radno vreme. Što se tiče partija osobnih vozova tu je radno vreme produženo, jer se radi 21 sati službe, a 27 sati odmora u roku od 48 sati. Još za vreme slobodnog vremena mora se u svakom mjesecu pohoditi najmanje 4 škole.

Zbog uniforme treba raditi svim sredstvima, da se uniforma dobiva u naturi, ili barem da se paušal podvostruči, jer se današnjim paušalom nikako službenik ne može približno obući, kako pravilnik zahteva. Bezuvjetno treba raditi na tome, da se kilometraža zamjeni sistemom satnine i to tako, kako je prošle godine centrala predložila.

Našu stanicu najviše su pogodile redukcije te se daju neimenovanom vlakoprtnom osebju po 15 dana u svakom mesecu besplatni dopusti.

Podružnica apelira na centralu, da poduzme sve, da bi se u Šibeniku redovno podeljilo pripadajući godišnji odmor svom osebju, a besplatni dopusti da se ukidaju i osigura vijela zarada i neimenovanom vlakoprtnom osebju.

Od ostalih podružnic do 10. I. nismo prejeli sestavljenih predlogov ter jih vsled tega ne moremo objaviti.

Iz oblasnih sekretarijata.

»VELIKI ZBOROVI« NACIONALNIH.

Vodje nacionalne željezničarske organizacije još uvijek tumaraju po zemlji i drže »velike« zborove, na kojima »polažu račune« o dosadanjem radu i pozivaju željezničare, da »zbiju svoje redove« u nacionalnom udruženju. Za svaki ovakav zbor izvrše se naročite pripreme. Izdaju se brojni letaci i novine, objavljuju se oglasi u građanskoj štampi, izdaju se službene okružnice i naredjenja. Na svaki takav zbor obično osvane po 20—30 delegata iz raznih drugih mjesta i direkcija. Učesnicima sa pruge odobrava se dopust i besplatna vožnja i t. d. Kod svega toga ipak se dešava, da na nekom zboru imade više delegata-govornika i zvaničnih lica, nego li željezničara, koji su na zbor pozvani bili. Svi ti zborovi predstavljaju za nacionalnu organizaciju pravi fijasko, koji bjelodano potvrđuje, da nacionalni nisu nikakvi legitimni predstavnici željezničara, već čisto protupravnog i svojevrednog utezanja članarine. Kad toga nebi bilo, o nacionalnim željezničarskim organizacijama nebi se ni znalo.

Savezno sa ovim zborovima izbija na površinu i jedna druga interesantnost: svagdje se prihvaćuju rezolucije sa »zahtjevima«. U tim rezolucijama vidimo stvari, koje su za nacionalne sasvim nove i koje nisu njihov original. Tako na pr. oni traže, da se bolesničkim fondovima dadne autonomija, pošto »je sprečavano funkcionisanje samoupravnih organa fondova preko antisocijalnih činovnika«. . . . Još pred godinu — dve bili su naši predstavnici, kad su tražili autonomiju bolesničkih fondova, po predstavnicima nacionalnih organizacija napadani i ograđeni za defetiste i komuniste, a sada, evo, oni traže to isto! Tačno je, da bolesničkim fondovima treba puna autonomija, ali takav zahtjev u ustima nacionalnih je čista demagogija, sračunana samo na obmanu.

Slična je demagogija, kad nacionalni traže izmjenu radničkog pravilnika i zakona o t. s. o. Kad su ti pravilnici i zakoni stvarani, nacionalni objavljivali su na veliko, kako su prihvaćeni ti i ti njihovi predlozi, kako će isti biti dobri i t. d. Logično bi od njih bilo, da tome ostanu konzekventni, a ne da naše konstatacije i naše zahtjeve uzimaju kao svoje. Kad smo dizali glas na zabunu, onda su nas ograđivali antidržavnima, pa bi bilo čudno, da su kod toga i ostali.

Ni ovo najnovije »revolucionisanje« ne će biti kadro, da kod svijesnih željezničara probudi simpatije za nacionalnu organizaciju. Sa dva lica ne može se operisati trajno. Željezničari su im za svagda okrenuti leđa i na tome više nikakvi zborovi i revolucionisanje zahtjeva ne će ništa pomoći. Ono što nevalja to je nevaljalo i onda, kada se pretvara da je dobro. Ps.

RADNIČKI PRAVILNIK.

Značajna konferencija radničkih predstavnika.

Povodom obavijesti o sadržaju odredbi novog radničkog pravilnika, koji je spremljen i čeka na sankciju u Ministarstvu Saobraćaja, zavlada je među svim željezničarskim radnicima nervoza. Već više od mjesec dana njihovi osjećaji obuzeti su jedino težnjom, da bi se pravovremeno uplivalo, kako pravilnik u svojoj konačnoj redakciji nebi ipak bio lošiji od sadanjega, odnosno da bi se novim pravilnikom reparirale sve one nepravde, koje su željezničkim radnicima nanešene sadanjim pravilnikom. U tu svrhu održana je u početku decembra 1932. velika konferencija predstavnika radnika u Ljubljani, a dne 18. decembra 1932. u Zagrebu. Velika dvorana Radničke Komore bila je dupkom puna delegata i predstavnika radnika. Od vanjskih podružnica bile su zastupane: Sisak, Jasenovac, Nova Gradiška i druge, a neke su poslale punomoći zagrebskim delegatima.

O lošim odredbama sadanjeg pravilnika i zahtjevima, koje željeznički radnici ističu pred donošenje novog pravilnika, opširno su govorili drugovi Kmet i Brlić. U slijediloj diskusiji uzeli su učešća mnogi drugovi iz Zagreba

kao i iz vanskih podružnica. Konferencija je konačno prihvatila iste zahtjeve, koje su istakli i drugovi na konferenciji u Ljubljani. Svi ti zahtjevi su većim dijelom željezničarskoj javnosti poznati još sa konferencije u Celju god. 1930., a sadržani su i u prošlogodišnjim rezolucijama.

O konferenciji vodjen je zapisnik, koji je zajedno sa donešenim zaključcima otpremljen centrali Saveza u Ljubljani, koja je izradila naročitu predstavku i odposlala je Ministarstvu Saobraćaja. Obzirom na činjenicu, da bez dobrog i pravednog radničkog pravilnika ne može biti dobrih i srednjih odnosa u radu, valjda će se kod konačne izradbe pravilnika o svim našim zahtjevima voditi računa. Mjerodavni zadužiti će željeznicu i željezničke radnike vrlo mnogo, ako će zahtjeve radničkih konferencija uvažiti i provesti ih kroz novi pravilnik.

NOVOGODIŠNJA ČESTITKA starim radnicima zagrebske radionice.

Trinajstorica naših u godinama odmaklih suputnika dobilo je svoju novogodišnju čestitku: penzionisti su! Budući su stariji od 60 i u službi željeznice više od 36 godina, ne mogu ostati i dalje u službi: moraju dati mjesta mladima, koje će se manje platiti, a koji će više raditi! Starcima odmjeren je penzija sa Din 1280 mjesečno, od koje će morati naplaćivati još naknadne uloge, da li s time moći živjeti, prehraniti svoju porodicu i t. d. to se nikoga ne tiče.

Rastanak sa radionicom, u kojoj su proveli skoro polovicu vijeka, bio je drugovimna vrlo težak. Ta proživjeli su tu događaje, koji su im se duboko usjekli u pamet. Stvorili su čuda od vrijednosti. Desetke godina gojili su nadu, da će im sve to biti nagradjeno penzijom, kojom će im biti obezbijedjeni posljednji dani života.

Našim starim suputnicima na odlasku iz radionice kličemo zdravo! A vi mladji, koji još niste stekli pravo na »pokoje« in koji ste tek nastupili svoj križni put, ne zaboravite: **organizacija i samo organizacija može nam osigurati jednu bolju in sretniju budućnost, jednu odgovarajuću penziju pod stare dane!** Pristupite u njene redove i poradite na njenom jačanju, jer samo jaka organizacija jest zaloga bolje budućnosti!

Organizovani radnik.

NEVOLJE RADNIČKIH RADNIKA U ZAGREBU.

U stolariji radionice imademo jednog poslovođu, koji je do pred kratko vrijeme bio radnik. Interesantno je, kako je metamorfoza od radnika na poslovođu djelovala na njegovo stanovište prema radničkoj nadnici; dok je bio radnik, premijske cijene su mu bile uvijek premalene, a sada — od kad je poslovođa — mnogo se trudi, da bi cijene čim više oborio. Pod njegovim poslovođstvom radnici ne zarade ni toliko, koliko je crnog pod noktom. Kad se uzme u obzir inače slaba zarada i još k tome razna sustezanja, to premijska zarada, protiv koje radnici uvijek rogo bore, ipak je važan faktor. Ali g. poslovođa je to zaboravio! Pa i kod podjelivanja dopusta imade g. poslovođa sada sasvim druge pojmove, nego ih je imao kao radnik. Protiv ovakvih postupaka g. poslovođe učinjeno je sa strane radnika nekoliko žalbi g. upravniku radionice, ali bez uspjeha; g. poslovođa i dalje radi po svojem poslovođskom čefu.

Potpuno je jasno, da g. poslovođa, koji je još pred kratko vrijeme bio radnik, nastoji da bude papskiji od pape i da prekračuje radnike gdje god može. Radnici imaju pravo i dužni su, da protiv toga reaguju, a sa uspjehom oni će to moći samo onda, ako budu složni i čim brojnije organizovani. O tome bi i radnici iz stolarije trebali da vode više brige, a kad to učine, biti će i dotični g. poslovođa drugačiji!

VSAK ŽELEZNIČAR NAJ BO ORGANIZIRAN V UJEDINJENEM SAVEZU ŽELEZNIČARJEV JUGOSLAVIJE.

UPOZORENJE SVIM PODRUŽNICAMA!

Zaključkom IV. redovnog Kongresa našeg Saveza od 15. i 16. VIII. 1932. stupio je sa 1. I. 1933. na snagu novi Pravilnik o članskim prinosima.

Članarina dijeli se na četiri razreda i to:

a) članarina po Din 6.—: Ovu članarinu plaćaju svi **penzionisani radnici i penzionisani zanatlije;**

b) članarina po Din 10.—: Ovu članarinu plaćaju svi **penzionisani namještenici drž. saobr. ustanova (penzionisano regulisano osoblje);**

c) članarina po Din 12.—: Ovu članarinu plaćaju svi **aktivni radnici polukvalifikovani radnici, zanatlije drž. saobraćajnih ustanova (u koliko neće uplaćivati članarinu višeg razreda po Din 15.—).** Dakle sve **neregulirano osoblje drž. saobr. ustanova uplaćivaće članarinu po Din 12.—;**

d) članarina po Din 15.—: Ovu članarinu plaća sve **regulirano osoblje izim činovnika VIII. i VII., dakle svi služitelji, zvaničnici I. i II. kat. te činovnici X. i IX. grupe.** Pored toga plaćuje ovu članarinu i sve osoblje zaposleno na industrijskim prugama (jer imade pravo na besposlene podpore);

e) članarina po Din 20.—: Ovu članarinu plaćaju svi činovnici VIII. grupe i viših grupa i pored toga još oni industrijski željezničari, koji već uplaćuju ovu članarinu.

Svi podružnički blagajnici dužni su, da ubiranje članarine od 1. I. 1933. saobraze ovim odredbama, t. j. da nastoje svakog pojedinog člana uvrstiti u onaj članarinski razred, u koji po ovim odredbama spada. Ostale upute glede potvrđivanja uplaćenih članarina, sastavljanja obračuna itd., dostavljene su svim podružnicama posebno, pa treba nastojati, da se te upute striktno sprovedu.

Svaki funkcioner i član neka ima u vidu, da je agilan rad na provadanju u život saveznih Pravila i kongresnih zaključaka u velikom interesu našeg dizanja i jačanja, a moćan Savez jest najbolja obrana od sviju nevolja, u koje inače svakodnevno zapademo.

Oblasni sekretarijat Zagreb.

Praktično delo za mednarodno zblizanje.

Sekretarijat ITF, ki korespondira z organizacijami skoro iz celega sveta, ima velike poteškoče radi jezikovnega vprašanja, kakor jih imajo tudi vse ostale organizacije mednarodnega značaja.

Čim je ITF leta 1930 izrazila svoje tožadavne pritožbe, so esperantisti željezničarji, cestni železničarji, pristanišni delavci, mornarji in šoferji, sami člani ITF, takoj uvideli, da jih čaka v tem pogledu težka naloga, ki jo morajo rešiti.

Ustanovili so v avgustu leta 1931 **mednarodno federacijo esperantskih prometnih in transportnih delavcev (IFETT)** z nalogo, podpreti z vsemi silami predsedstvo ITF in vse priključene organizacije na tem specialnem polju. Delo, začeto v času gospodarske krize, je nudilo mnogo težkoč, ali v kljub temu ni ostalo brezplodno.

IFETT ima danes svoje zastopnike v 17 državah Evrope in Azije. Število naročnikov na »Esperantsko tiskovno poročilo« izdano od ITF je naraslo od 1. I. 1932 do 1. X. 1932 od 241 na 383.

Po prizadevanju IFETT-zastopnikov pridejo članki iz ITF-publikacij tudi v časopise onih organizacij, ki še niso priključene (n. pr.: Portugalska), radi česar se povečavajo izgledi za pristop takih organizacij.

Akoravno stoji sekretariatu ITF mnogo jezikov na razpolago, vendar se še najdejo države in organizacije, s katerimi ni mogoče dopisovati. Obstojejo tudi države, kjer se funkcionari ITF ob priliki obiskov ne morejo sporazumevati. V vseh takih in sličnih slučajih posredujejo člani IFETT-a. Oni tudi skrbijo za redno prevajanje dopisov med dotičnimi organizacijami in sekretariatom ITF.

Z medsebojnim dopisovanjem in z obiski stvarjajo in pojačujejo osebne stike med člani ITF v raznih državah. Te stike pojačuje tudi možnost sporazumevanja v skupnem jeziku.

KARLO VOVŠAK

Savjestan i agilan član naše zagrebačke podružnice drug Karlo Vovšak, livički radnik, preminuo je dne 13. decembra 1932. nakon duge i teške bolesti, koju je zadobio napornim radom.

Na posljednjem putu ispratiše svojeg Karla svi drugovi ljevači, a s njima i veliki broj ostalih radnika i njegovih štovatelja. Sjećanje na druga Karla ostati će nam u trajnoj uspomeni i neka mu je lahka zemlja!

Nad otvorenim grobom oprostio se sa pokojnikom drug Waigand.

JULIUS SEBASTIJAN

Neumljiva smrt otrgala je iz naše sredine još jednog nada sve vrijednog člana i hrabroga borca za željezničarska prava. Drug Julius Sebastijan nije više među živima: umro je dne 27., a k hladnome grobu otpremismo ga dne 29. decembra 1932.

Drug Julius bio je jedan od rijetkih u ispravnom osjećanju za svoju organizaciju. Već godinama on je bio neumoran u propagiranju organizacionih ideja i u pobijanju zabluda, koje se unosi među radnika sa svih mogućih strana. Iako nije bio govornik, u ličnoj i neposrednoj agitaciji za Savez bio je neodpustan i požrtvovan. U doba kad su radnici bili u najvećoj oprečnosti sa njegovim shvatanjem o vrijednosti stručne organizacije, drug Sebastijan ostao je nepokolebiv u dokazivanju njene vrednosti. Svaki neuspjeh ga je skoro do plača rastužio, ali ga nije pokolebao; sutra je nastavio iznova. Konačno je drug Julius ostao pobjednik: i najluči protivnici spoznali su vrijednost njegovog stremjenja.

Sa drugom Juliusom oprostio se nad grobom drug Sontaki. Mnogobrojnim učesnicima navrle su suze rastajući se za uvijek sa tim vrijednim i nadasve čestim čovjekom. **Neka je slava drugu Sebastijanu!**

U znak naročite pažnje i zahvalnosti položila je naša zagrebačka podružnica divne vijence karanfila na grobove pok. Vovšaka i Sebastijana.

IFETT bo nadaljevala svoje delo z vsemi silami v prepričanju, da mednarodno sodelovanje postaja z vsakim dnem bolj in bolj potrebno.

Ona se zahvaljuje sekretariatu ITF in vsem priključenim organizacijam za vse podpore, ki jih je že bila deležna, pozivajoč ob tej priliki vse esperantiste v vseh prometno-transportnih podjetjih, v kolikor so oni člani ITF priključnih organizacij, da podprejo njegovo delo za skupnim ciljem.

Ona poziva vse, ki še niso člani IFETT-a, da se priglasijo svojem Savezu za vstop v to mednarodno organizacijo, da čitajo njena zelo zanimiva »tiskovna poročila« na esperantskem jeziku, ki izhajajo mesečno ter stanejo 2 RM letno.

Splošno smatrajo vsi delo naše ITF kot eno najbolj aktivnih izmed vseh strokovnih internacional. Dolžnost vseh esperantistov je, da podpirajo z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami delo tega važnega mednarodnega strokovnega sekretariata.

Prinašamo zgoraj poziv IFETT-a vsem članom našega Saveza. Pripominjamo, da bi bilo zelo koristno, ako bi se tudi v naših vrstah začelo večje zanimanje za ta kulturni pokret, katerega končna zmaga je sigurna. Prosimo vse člane, ki se hočejo odzvati gornjemu pozivu, naročiti esperantsko glasilo in sodelovati v esperantskem poduku, da se priglasijo Centrali našega Saveza v Ljubljani.

Dužnost

svakoga člana saveza je, da pridobije bar jednoga novoga člana!

Dopisi.

ZALOG.

Ko se je naša postaja reorganizirala in sta se ukiniti dve rezervni skupini, se je s tem v zvezi tudi spremenil turnus kretnikov od 12/24 na 18/30, in to brez pravice na mesečni odmor, je naša podružnica poslala na direkcijo prošnjo sledeče vsebine:

Direkciji državnih železnic v Ljubljani.
(Potom šefa saobračajne službe.)

Podpisana podružnica si dovoljuje prositi v imenu kretnikov, včlanjenih v USZJ, za popravek službenega razporeda na kretniških postojankah pod drčo in severno harfo, ki določa turnus 18/30, brez pravice do mesečnih odmorov. Svojo prošnjo utemeljuje mo iz sledečih razlogov:

V 18urnem službenem času je kretnik pod drčo izjemno s kratkimi pavzami stalno zaposlen pri premiku postajne rezerve in vlakovnih strojev. Med tem so pa tudi uvozi vlakov iz Ljubljane v Zalog na premikalni kolodvor, pri katerih je treba posvečati veliko pažnjo za pravilen uvoz radi neugodnih krajevnih razmer. Med pavzami, namreč kadar ni premika, mora ta kretnik snažiti in mazati kretnice, pobirati svetilke iz kretniških nastavkov, iste očistiti in raznašati v nastavek in ugašati odnosno jih prižigati.

Ta kretnik pa nastopi službo ob 19. uri in jo ima vršiti do 13. ure prihodnjega dne, kar je z duhaprisotnostjo pretežavno in bi smatrali tudi glede varnosti prometa za neumestno.

Kretnik v severnem delu harfe, ki nastopi službo ob 13. uri in jo vrši do 7. ure zjutraj, je isto zaposlen do 19. ure pri premiku postajne rezerve in vlakovnih strojev pod drčo in v severni harfi, ponoči pri premiku v svojem rajonu, ter mora obenem pred vsakim uvozom vlaka iz Ljubljane v Zalog v drugo skupino premikalnega kolodvora, pregledati uvozni tir, postaviti za pravilen uvoz in nositi ključke prometniku na premikalni kolodvor. Po uvozu vlaka mora iti zopet po ključke v prometni urad in odkleniti kretnice v severni harfi, obenem mora voditi telefonski zapisnik, izvrševati vse posle kot kretnik pod drčo, posluževati se telefona glede uvozov vlakov in vseh voženj premikalnega stroja proti pristavi in obratno, kar odgovarja stalni zaposlitvi.

Ker smo v izvozni sezoni, kar je umevno, da se to posebno občuti v postajah, ki so zaposlene s premikom in vozijo skoro dnevno po več izrednih vlakov, prosimo saobračajno odeljenje, da nam povrne turnus 12/24, v katerem bomo lahko z odgovornostjo vršili svojo odgovorno službo.

Upajoči ugodne rešitve beležimo s spoštovanjem.

Na to prošnjo smo dobili potem postajnega vodstva sledeči dopis:

Št. 3687.

U. Savez železničarjev Jugoslavije,
podružnica Zalog.

Z dopisom II/32.039 od 9. decembra 1932. poroča direkcija, da Vaši prošnji za odobritev 12/24 urnega razporeda službe na kretniških postojankah »drča« in »harfa« stаницe Zalog ne more ugoditi, ker za te niso podani pogoji odgovarjajoče zaposlitve.

Blagovolite vzeti na znanje.

Šef stanice.

Zato železničarji svi u U. savez žel. Jugoslavije.

LJUBLJANA.

Vse postajno osebje opozarjamo, da se vrši druga konferenca postajnega osebja v predavalnici Delavske zbornice v Ljubljani, dne 22. januarja ob 10. uri dopoldne. Službe prosto postajno osebje naj pride točno. Konferenca vlakospremnega osebja pa se vrši v Zidanem mostu v ponedeljek 16. januarja ob 9. uri dopoldne, ter se odpeljemo iz Ljubljane z vlakom št. 617. Vlakospremniki, udeležite se!

Kaj je s kurjavo?

Pri vednih redukcijah prejemkov si osebje ne more že davno več preskrbeti zadostne hrane ter je fizično vedno bolj in bolj izčrpano. Vsled tega si koncem službe v izven domicilni postaji res zaželi odpočitka v gorki sobi, a žal je večkrat ogoljufano, ker pride v ledeno mrzlo kasarno in če se hoče ogreti, mora pač stopiti v bližnje gostilno, kar je združeno z izdatki. Navajamo za danes kasarno v Karlovcu, kjer bi moralo imeti vlakospremno osebje po vlak

9217 po dolgi turi počitek. Večkrat se pripeti, da ni v kasarni ne premoga, ne drv, na železnih mrežah so jako tenki modroci, za pokriti kvečjemu dve deki, stene so izredno tanke, saj je bil zid le zasilno narejen, in tako je tam večkrat mraz kakor v ledenici. Prosimo, da uprava potrebno ukrene, da bo v tej kasarni vedno zadosti premoga na razpolago.

V Ljubljani na glavnem kolodvoru pa se imamo pritoževati večkrat čez temperaturo v šolski sobi, kjer je tak mraz, da mora vse osebje sedeti v plaščih in kožuhih, a še prezeba, le šolski učitelj je toliko na boljšem, ker lahko teka po sobi gor in dol in si tako malo segreje premrle ude. Bilo bi umestno, da se za kurjavo šolske sobe dostavi zadostno količino trbovelskega premoga, če pa ni kredita, naj se šola toliko časa ukine, da bo zopet pomladansko solnce začelo segrevati šolske prostore.

ZALOG.

Vse članstvo podružnice Zalog in bližnje okolice obveščamo, da sklicuje podružnica Zalog za nedeljo dne 22. januarja ob 9. uri dopoldne v dvorani pri »Cirilu« (v restavraciji g. Cirila Požarja) v Zalogu železničarsko zborovanje, na katerem se bo razpravljalo o položaju železničarjev, novem načrtu delavskega pravilnika in nevdržnih razmerah progovnih delavcev. Vabimo vse člane in vse službe proste železničarje, da se tega zborovanja sigurno udeležijo in na njem postavijo svoje zahteve za izboljšanje položaja.

Cestni železničarji.

VOLITVE DELAVSKIH ZAUPNIKOV.

V četrtek dne 26. januarja 1933 se bodo vršile za podjetje »Splošne malo-železniške družbe d. d. v Ljubljani« volitve zaupnikov. Če katero leto, so volitve delavskih zaupnikov letošnje leto za vse cestne železničarje izredno važne. Cestni železničarji so imeli v preteklem letu opetovano priliko prepričati se o vestnem udejstvovanju sedanjih delavskih zaupnikov, ki niso opustili prav nobene prilike neizrabljene, kadar se je šlo za interese osebja. Koliko spomenic so predložili podjetju in upravnemu svetu za izboljšanje položaja, ve sleherni član našega saveza, saj smo o glavnih ukrepih zaupnikov vedno obveščali članstvo v časopisu. Zaupniki bodo tudi sedaj pred volitvami podali na članskem sestanku poročilo o svojem delovanju, zlasti o vseh predlogih, ki so jih vložili za zadnji občni zbor družbe. Jasno je, da zaupniki sami ne morejo doseči uspehov, marveč, da je potrebno, da stoji za zaupniki močna in kompaktna organizacija, ki si zna s svojimi močmi priboriti uveljavljenje svojih zahtev. Zato se mora pri ocenitvi uspehov presojati vedno tudi moč organizacije.

Pri cestni železnici so uslužbeni razdvojeni v dve organizaciji. Naš savez je vedno odločno zastopal interese osebja, objavljal v časopisu vse zahteve in pritožbe, med tem, ko je nasprotna organizacija tekom leta lepo molčala in mora sedaj seveda iskati neke nove trike, da bi na kak način premamila cestne železničarje za volitve delavskih zaupnikov. Čez noč se je vrglo ven neko parolo o mladih in starih, ter da gre pri teh volitvah za interese mladih, ki da morajo vsi enotno nastopiti za listo »Narodno strokovne zveze«, odnosno društva cestnih železničarjev pri tej zvezi, ker stari so že preskrbljeni in se jim ni treba več potegovati za svoje pravice. Prepričani smo, da taki naivni agitaciji in potegavščini ne bo nasedel noben cestni železničar, ker vsakdo dobro ve, da gre danes za interese vseh cestnih železničarjev, za pravice vseh od najmlajšega uslužbenca do najstarejšega in da bo v letu 1933 še prav posebno potrebna enotna in močna organizacija, če bomo hoteli cestni železničarji v tej gospodarski krizi obvarovati svoje pravice ter doseči vsaj nekaj izboljšanja in pravico do samouprave v starostnem zavarovanju.

Važne so naloge delavskih zaupnikov v pogledu zaščite gospodarskih, kulturnih in socialnih interesov delavstva. Po zakonu o zaščiti delavcev so

glavne naloge delavskih zaupnikov, da sodelujejo pri pripravljanju in izdelovanju kolektivnih delovnih pogodb med delavci in delodajalci; skrbje, da se delodajalci in delavci strogo drže teh kolektivnih in individualnih delovnih pogodb; posredujejo med delavci in delodajalci v sporih, ki izvirajo iz delovnega razmerja, zlasti pa v onih, ki se tičejo dnevnih mezd; stremijo za tem, da se strogo uporabljajo vse odredbe, ki jih predpisujejo zakonodajna in administrativna oblastva za zaščito delavcev glede delovnega časa, zdravja, življenja in socialnega zavarovanja ter obveščajo in podpirajo pristojna nadzorstvena oblastva v vseh vprašanjih, ki se nanašajo na uporabljanje veljavne zakonodaje o zaščiti delavcev; vročajo delodajalcem vloge za izboljšanje organizacije dela v podjetjih.

Delavski zaupniki imajo težke naloge in zlasti težki časi jih čakajo v letu 1933, katerim bodo kos le, če se bodo cestni železničarji trdno oklenili svoje strokovne organizacije. Zato naj ne bo prihodnji teden posvečen le organizaciji za volitve delavskih zaupnikov, marveč naj bo v prvi vrsti posvečen pridobivanju novih članov za Ujedinjeni savez železničarjev, ki edini bo zamožgal dati delavskim zaupnikom zadostno oporo, da bodo zamogli res dejansko izvrševati poverjene jim naloge.

INDUSTRIJSKIM ŽELJEZNIČARIMA.

Jedna opomena.

U vrijeme kad je centralna uprava Ujedinjenog Saveza Železničara Jugoslavije vodila najžešću borbu za regulisanje prava industrijskih železničara, medju svima železničarima zapazilo se je veliko interesovanje i svi koji su ikoliko svjesni pozdravili su ovu akciju savezne uprave. Naročito je veliki interes vladao za anketu koja je održana u Banjoj Luci 15. maja 1932. god. Mi smo tada shvatili potrebu da budu industrijski železničari iz svih mjesta Vrbaske i Drinske Banovine zastupani da im se pruži mogućnost da na zvaničnom mjestu podignu glas protesta protiv poslodavaca koji ne poštuju zakonske odredbe, te smo u tu svrhu da budemo čim kompaktniji pozvali i drugove iz Gornjih Podgradaca da bi i oni čija su prava zaostala od svih ostalih železni-

čara podigli svoj glas protesta u znak optužbe onih koji ih u njihovim pravima prikraćuju, ali ne znamo koji su razlozi rukovodili drugove te nisu na anketu poslali svoje delegate.

Kod same ankete trudili smo se da mjerodavnima prikažemo bijedno stanje ovih patnika koji iz dana u dan rade po 10—15 sati a da kraj toga prekomjernog rada jedva zarade toliko da mogu uzdržati samo goli život. Poslodavcima naročito ovakovo stanje ide u prilog što se ovi ne brinu da osnuju svoju stručnu organizaciju i što se prepustaju njihovoj samovolji bez ikakve obrane i zato se ne poštuju postojeći zakoni što nema organizacije nema kontrole koja bi na svakom koraku pazila na prste poslodavaca. Ovo su glavne crte života onih patnika a baš radi ovakvog položaja čuditi se je da nisu još došli do uvjerenja da će ovako potrajati sve dok si ne stvore jaku sindikalnu organizaciju putem koje je jedino moguća borba za bolji život i bolju budućnost. Neznamo koji razlozi rukovode ove drugove da do sada nisu to uvidjeli ali vjerojatno medju njima ima drugova koji imaju i trunke klasne svijesti i kojima je iz drugih mjesta poznato šta se sve postizava sa jakom organizacijom, i da se samo jakom sindikalnom organizacijom postizavaju uspjesi a ne slogom ništa. Vjerujemo da će se u njima probuditi mrtvilo u koje su zapali i stupiti u borbu za bolju budućnost i bolji život.

Ovo nekoliko redaka neka je opomena, opomena koja stize u dvanajsti čas svima onima koji još do sada nisu uvidjeli potrebu organizacije, koja visoko uzdignutog čela stoji na braniku radničke klase, opomena onima koji kao puzavci gmižu pred poslodavcima smatrajući da će na taj način postići bolji život, ali sa ovakvim postupkom čini se baš obratno, jer su nam poznata »milosrdja« koja posjeduju poslodavci.

Ova opomena neka bude zadnji poziv industrijskim železničarima da je zadnji čas baciti sa sebe mrtvilo i stupiti u borbu u opravdanu borbu koju vodi Ujedinjeni savez železničara Jugoslavije, i svaki železničar sa industrijskih pruga treba da postane član USZJ, jer će samo na taj način putem udruženih snaga doći do svojih prava i boljeg života, te dati svojoj stručnoj organizaciji snage i moći da započetu borbu privede kraju.

Zato svi na rad za organizaciju i u organizaciju!

Srečno novo leto žele svojim cenjenim odjemalcem:

Lekarna Dr. G. Piccoli
Ljubljana — Tyrševa (Dunajska) cesta

M. Petrič

veletrgovina z vinom

Restavracija „Bavarski dvor“

Ljubljana

prej Dunajska, sedaj
Tyrševa cesta 31

Dolničar & Richter

tovarna

voščenih izdelkov

Ljubljana

M. Keše

umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana, Linhartova ulica 3

Mr. Ph. TRNKOZCY — lekarna

LJUBLJANA — Mestni trg št. 4

Ivan in Marija
Marinšek
restavracija
in konjska mesarija
Ljubljana
Prečna ulica 6

Malči Kolc

vinotoč in delikatese

Ljubljana

Vošnjakova ulica 4.